

D E C I Z I E

26 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Ruslan Cernei, reprezentat de avocatul Mihai Josan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Cernei și Violeta Cernei împotriva Consiliului municipal Chișinău, Ruslan Cernei, Andrian Midrigan, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” (anterior Întreprinderea de Stat „Cadastru”), notarului public Sorelia Șova, notarului public Laura Dranga cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată, radierea intabulării dreptului de proprietate înregistrat, și

la cererea reconvențională depusă de Ruslan Cernei împotriva Violetei Cernei și notarului public Laura Dranga cu privire la recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a locuinței,

împotriva încheierii din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost scutit parțial apelantul de la plata taxei de stat și nu a fost dat curs cererii de apel

c o n s t a t ă :

La data de 19 martie 2014, Svetlana Cernei și Violeta Cernei au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, Ruslan Cernei, Andrian Midrigan, IP „Agenția Servicii Publice” (anterior ÎS „Cadastru”), notarului public Sorelia Șova, notarului public Laura Dranga cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată, radierea intabulării dreptului de proprietate înregistrat.

La data de 22 octombrie 2014, Ruslan Cernei a depus cerere reconvențională împotriva Violetei Cernei și notarului public Laura Dranga cu privire la recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a locuinței.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani acțiunea Svetlanei Cernei și Violetei Cernei a fost admisă, iar cererea reconvențională înaintată de Ruslan Cernei a fost respinsă.

La data de 05 ianuarie 2018, Ruslan Cernei, reprezentat de avocatul Mihai Josan a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 05 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererii de apel declarate de Ruslan Cernei, reprezentat de avocatul Mihai Josan și i-a fost acordat termen pentru prezentarea apelului motivat, precum și dovezi de

achitare a taxei de stat în mărime de 2 617,50 lei, până la data de 24 aprilie 2018, ora 11:00.

În cadrul ședinței instanței de apel din 24 aprilie 2018, Ruslan Cernei, reprezentat de avocatul Mihai Josan a depus cererea de apel motivat și a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea lui Ruslan Cernei, reprezentat de avocatul Mihai Josan privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, a fost scutit Ruslan Cernei de la plata taxei de stat în sumă de 2 117,50 lei. Nu a fost dat curs cererii de apel depuse de Ruslan Cernei, reprezentat de avocatul Mihai Josan și a fost acordat termen apelantului pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 500 de lei, până la data de 28 mai 2018, ora 10:00.

La data de 25 mai 2018, Ruslan Cernei, reprezentat de avocatul Mihai Josan a depus cerere de apel împotriva încheierea din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a solicitat casarea acesteia cu emiterea unei noi încheieri de scutire integrală de la plata taxei de stat.

În motivarea recursului a indicat că consideră neîntemeiată încheierea instanței de apel, deoarece la adoptarea acesteia instanța nu a ținut cont de starea materială a acestuia, faptul că are la întreținere doi copii minori și beneficiază de un salariu mic.

A mai invocat că prima instanță a admis o greșeală procesuală prin neatragerea în proces, în calitate de intervenient accesoriu, a soției lui Ruslan Cernei.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 24 aprilie 2018.

Recurentul a recepționat încheierea instanței de apel la 17 mai 2018, fapt confirmat prin avizul de recepție. (f.d. 168)

Astfel, recursul, declarat la data de 25 mai 2018, este în termen.

Examinând materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Materialele cauzei cert denotă că, la 19 martie 2014, Svetlana Cernei și Violeta Cernei au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, Ruslan Cernei, Andrian Midrigan, IP „Agenția Servicii Publice” (anterior ÎS „Cadastru”), notarului public Sorelia Șova, notarului public Laura Dranga cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată, radierea intabulării dreptului de proprietate înregistrat.

Ulterior, la 22 octombrie 2014, Ruslan Cernei a depus cerere reconvențională împotriva Violetei Cernei și notarului public Laura Dranga cu privire la recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a locuinței.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani acțiunea Svetlanei Cernei și Violetei Cernei a fost admisă, iar cererea reconvențională înaintată de Ruslan Cernei a fost respinsă.

La data de 05 ianuarie 2018, Ruslan Cernei, reprezentat de avocatul Mihai Josan a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 05 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererii de apel declarate de Ruslan Cernei, reprezentat de avocatul Mihai Josan și i-a fost acordat termen pentru prezentarea apelului motivat, precum și dovezi de achitare a taxei de stat în mărime de 2 617,50 lei, până la data de 24 aprilie 2018, ora 11:00.

În cadrul ședinței instanței de apel din 24 aprilie 2018, Ruslan Cernei, reprezentat de avocatul Mihai Josan a depus cererea de apel motivat și a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea lui Ruslan Cernei, reprezentat de avocatul Mihai Josan privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, a fost scutit Ruslan Cernei de la plata taxei de stat în sumă de 2 117,50 lei. Nu a fost dat curs cererii de apel depuse de Ruslan Cernei, reprezentat de avocatul Mihai Josan și a fost acordat termen apelantului pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 500 de lei, până la data de 28 mai 2018, ora 10:00.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

Astfel, în conformitate cu art. 3 alin. (1), lit. j) a Legii taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, taxa de stat constituie 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

În conformitate cu art. 85, alin. (4) Cod de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

La caz, Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurentului precum că, instanța de apel neîntemeiat a emis încheierea din 24 aprilie 2017 prin care Ruslan Cernei a fost scutit de la plata taxei de stat în sumă de 2 117,50 lei și i-a fost acordat termen pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 500 de lei, până la data de 28 mai 2018, ora 10:00, în cazul în care apelantul-reclamant în susținerea cererii de scutire a prezentat doar copiile certificatelor de naștere a copiilor minori.

Mai mult ca atât, Colegiul relevă că, recurentul nu a anexat nici o probă în vederea probării situației materiale precare.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel corect a dispus admiterea parțială a cerinței de scutire de la plata taxei de stat, obligând apelantul de a prezenta dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 500 lei, și de a nu da curs cererii de apel, în cazul în care, apelantul-recurent nu a prezentat probe suficiente în susținerea

temeiurilor de scutire, contrar prevederilor art. 85, alin. (4) Cod de procedură civilă și art. 118, alin. (1) Cod de procedură civilă.

Pe cale de consecință, la caz se va remarca și jurisprudența constatată a Curții Europene, care a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare cu privire la protecția drepturilor sale de acces la justiție (cauza Van Harn vs Germany, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007).

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a menționa că apelul este o cale ordinară de atac, obiectul căreia sunt hotărârile pronunțate de prima instanță care nu sunt definitive.

La exercitarea căii de atac - apelul, persoanele în drept să declare apel, dispun de anumite drepturi și obligații.

La rândul său instanța de apel, este obligată de a respecta procedura examinării pricinii în apel atât la faza pregătirii pricinii pentru dezbaterile judiciare, cât și în cadrul dezbaterilor judiciare.

Mai mult ca atât, instanța de apel este obligată de a crea condiții obiective și reale pentru ca participanții să-și exercite în volum deplin drepturile sale procedurale, curmând în mod legal orice abuz din partea lor, și înlăturând pe măsură posibilităților, omisiunile la acest capitol, depistate în orice fază a procesului.

Urmare a celor relatate, instanța de recurs constată că, recurentul, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, în vederea prezentării înscrisurilor necesare în susținerea cerinței de scutire de la plata taxei de stat la înaintarea apelului, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (cazul Kreuz contra Poloniei, nr. 28249/95, cazul Golder și Z contra Marii Britanii, cazul Malahov contra Moldovei, nr. 32268/02), dreptul la un tribunal nu este absolut. Aceasta prin natura sa poate fi supus limitărilor, deoarece dreptul de acces la justiție, prin sine, cere reglementare din partea statului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că în unele cazuri pot fi stabilite diferite limitări, inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o „instanță judecătorească” sau „tribunal” (cazul Malahov contra Moldovei, § 27).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate argumentele recurentului, în cazul în care, acesta trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, în vederea prezentării înscrisurilor necesare în susținerea cerinței de scutire de la plata taxei de stat.

Prin urmare, având în vedere că argumentele recursului sunt neîntemeiate, iar încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 448 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Ruslan Cernei, reprezentată de avocatul Mihai Josan.

Se menține încheierea din 24 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Svetlana Cernei și Violeta Cernei împotriva Consiliului municipal Chișinău, Ruslan Cernei, Andrian Midrigan, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” (anterior Întreprinderea de Stat „Cadastru”), notarului public Sorelia Șova, notarului public Laura Dranga cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare, transmitere-primire a locuinței în proprietate privată, radierea intabulării dreptului de proprietate înregistrat, și la cererea reconvențională înaintată de Ruslan Cernei împotriva Violetei Cernei și notarului public Laura Dranga cu privire la recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a locuinței.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător

Iulia Sîrcu

judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat